

Hormonforstyrrende stoffer og ålekvabbeyngel

Af: Jane Ebsen Morthorst, Biologisk Institut, Syddansk Universitet

Ålekvabben er en almindelig fisk i de danske farvande, og den føder modsat de fleste andre fisk levende unger. Ålekvabbeyngel med misdannelser og voksne ålekvabbehaner med ægceller i testiklerne (intersex) er blevet fundet i kystnære områder med stor menneskelig aktivitet. Fra adskillige fiskestudier ved man, at intersex kan skyldes udsættelse for hormonforstyrrende stoffer, og derfor har vi undersøgt om hormonforstyrrende stoffer også kunne være årsagen til misdannelserne hos ålekvabbelarverne.

I 2013 (Morthorst et al. 2013) fandt **vi** at høje koncentrationer af det kvindelige kønshormon kan skabe misdannelser, hvis de gravide fisk udsættes i den tidlige graviditet.

I de seneste to forsøg viser vi, at to velkendte hormonforstyrrende stoffer, som findes i miljøet, kan forårsage misdannelser hos ålekvabbeyngel (Morthorst et al, 2016). Både ethinyløstradiol, som er det aktive stof i P-piller, og pyren, som dannes ved ufuldstændig forbrænding af f.eks. olie og træ, forårsager misdannelser, og fiskelarverne er mest følsomme for hormonforstyrrende stoffer i de første 2-3 uger af graviditeten.

De testede koncentrationer er højere end det man har målt i miljøet, men tilsammen med andre hormonforstyrrende stoffer kan de være årsagen til misdannelserne set i naturen.